

Становище

от

проф. Д-р Владимир Емануилов Панов, дмн,

Ръководител Катедра „Консервативно зъболечение и орална патология”,

Факултет по дентална медицина, МУ-Варна

ОТНОСНО

защита на дисертационен труд на д-р Геновева Илиева Балчева -Асистент в Катедрата по консервативно зъболечение на ФДМ при МУ – Варна на тема „Дентална свръхчувствителност – социални, диагностични и лечебни аспекти“, представен за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ по научна специалност „Терапевтична стоматология“ според заповед на ректора на МУ-Варна №№ Р-109-109/28.02.2019.

Дентинната свръхчувствителност е здравен проблем, засягащ много индивиди от двата пола в различни възрастови групи. И въпреки, че малка част от тях търсят професионален съвет и помощ от дентални специалисти, интересът към проблема не е малък. Представеното изследване е основно в три направления: социално, диагностично и лечебено.

Дисертационният труд съдържа 184 стандартни страници и е онагледен с 12 таблици и 107 фигури. Библиографията се състои от 196 източника, от които 8 на кирилица и 188 на латиница.

Литературният обзор отразява съвременните познания по темата. Разгледана е информацията касаеща същността на дентинна свръхчувствителност, епидемиологията, етиологията и патогенезата на дентинната свръхчувствителност, клиниката и диагностиката, диференциалната диагноза, използваните класификации, превенция, лечение, формулирани са и нерешени проблеми. Литературният обзор е дал възможност на д-р Балчева да се запознае с достатъчен брой съвременни изследвания по въпроса, което ѝ дава възможност да се определят целта и задачите на настоящата дисертационна работа.

Поставените 3 задачи следват идеята, като предвиждат провеждане на епидемиологично проучване за разпространението на дентинната свръхчувствителност; Изследване на характера и силата на болката при дентинна свръхчувствителност както и *In vitro* изследване върху човешки зъби на промяната в микроструктурата на дентина при приложение на различни лечебни средства.

Материал и методи.

По задачи 1 и 2 това са възрастни лица от двата пола на възраст между 18 и 64 г., а по задача 3 обект на изследването са прясно-екстрахирани, деминерализирани зъби. Използвани са температурен тест за установяване на свръхчувствителност, изследване на електровъзбудимостта чрез електро-одонто-диагностика, T-Scan изследване. Създаден е модел за повлияване *in vitro* на деминерализираните структури чрез Er:YAG лазер, механично приложение на 30% етенолов разтвор на прополис, проследена е промяната в микроструктурата на дентина на третираните зъби чрез СЕМ изследване.

Резултати и обсъждане

Извършен е анализ относно етиологията, клиничните аспекти и лечебните методи, свързани със състоянието дентинна свръхчувствителност. Търсена е връзка между хранителни и хигиенни навици, пародонтално здраве и проявите на бруксизъм и наличието на свръхчувствителност. Резултатите сочат, че студовите дразнителни са основните, провокиращи болка фактори и ограничават консумацията на студени и дразнещи храни. Приемът на цитруси и фрешове не е сред главните етиологични фактори, за разлика от хоризонталните движения и прекомерната сила на четкане. Абразирането на съзъбието, но не само в резултат на бруксизъм, е предпоставка за поява на състоянието. Пациентите, засегнати от проблема, са склонни да прилагат десензитизиращи агенти, като това има краткотраен ефект.

Клиничните проучвания, установяват, че по-засегнат е женският пол. ЕОД на засегнатите зъби показва липса на зависимост между електровъзбудимостта на зъбната пулпа и състоянието дентинна свръхчувствителност. Изследване на оклузията на пациентите от проучването установява връзка между появата на хиперестезия и удължено време на дисоклузия.

Самостоятелната употреба на Er: YAG лазер, води до лека и непълна облитерация на дентиновите тубули, което обяснява и незадоволителния терапевтичен ефект при третирането на това състояние. Подобни са резултатите и след апликация на 30% спиртен разтвор на прополис върху открит дентин.

Д-р Балчева формулира седем извода от анкетните проучвания, четири от клиничното изследване и три от ин витро изследванията.

Описани са пет приноса с оригинален характер както и два с потвърдителен характер.

Авторефератът се състои от 60 страници и в съкратен вид представя основните проблеми, разгледани в представената дисертация. Резултати от проведеното проучване са отразени в списък от 3 публикации, от които д-р Балчева е първи автор. Това доказва, че изследванията са преди всичко дело на автора.

В заключение, дисертационният труд на д-р Геновева Илиева Балчева - Асистент в Катедрата по консервативно зъболечение на ФДМ при МУ – Варна на тема „Дентална свръхчувствителност – социални, диагностични и лечебни аспекти“ е оригинална научна разработка и ще дам положителния си вот за присъждане на образователна и научна степен „доктор“.

Варна

25.03.2019г.

проф. Д-р Владимир Емануилов Панов, дмн

Ръководител Катедра „Консервативно зъболечение и орална патология“,

Факултет по дентална медицина, МУ-Варна